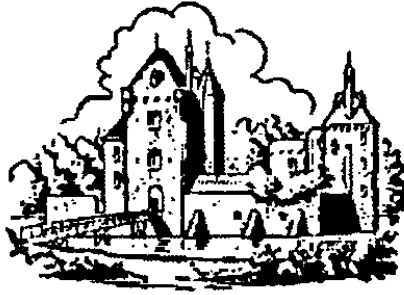

Historische Vereniging
Oud Wassenaer

JAARVERSLAG

2013

Jaarverslag Historische Vereniging *Oud Wassenaar* 2013

Voorwoord

Het is opmerkelijk en verheugend dat in economisch moeilijke tijden, waar andere verenigingen kampen met een teruglopend ledental, het de historische vereniging in alle opzichten voor de wind gaat. Bij ons neemt het aantal leden de laatste jaren spectaculair toe. Ook worden de lezingen steeds drukker bezocht. Vroeger was het een zeldzaamheid als we de kerkzaal van de NPB gebruikten voor een lezing, tegenwoordig gebeurt dat veel vaker en krijgen we zelfs daar te maken met ruimtegebrek.

De ledenaanwas danken we voor een belangrijk deel aan onze succesvolle cursussen. Zowel de cursus 'Geschiedenis van Wassenaar' (gegeven samen met de Stichting Historisch Centrum Wassenaar en het Gemeentearchief Wassenaar) als de cursus 'Architectuur' (samen met 't Nut) levert ieder jaar weer flink wat nieuwe leden op.

Oud Wassenaar is ook veel zichtbaarder geworden in de lokale kranten. En vergeet ook onze in 2013 voltooide website niet, waarmee de vereniging (in samenwerking met de Stichting Historisch Centrum Wassenaar) weer een flinke stap heeft gezet op weg naar een mooie toekomst. Ook dankzij de website melden zich nieuwe leden aan.

Door het bestuur en diverse andere vrijwilligers wordt er voor en achter de schermen hard gewerkt om de geschiedenis van Wassenaar te promoten. Cursussen, lezingen, excursies, het aanbrenge van monumenteninformatieborden, het organiseren van de Open Monumentendag en van tentoonstellingen in de Bibliotheek, het verzorgen van de rubriek '*Actueel Verleden*' en het bijhouden van de website, het doen van onderzoek en het uitbrengen van publicaties, het aanvullen van de boekenkast van de vereniging in de Bibliotheek en het mede-organiseren van het Historisch Informatie Punt aldaar. Dat is wat we zo'n beetje doen. En we doen het graag, bestuur en leden hebben er duidelijk plezier in. Wat dat in 2013 heeft opgeleverd kunt u nog eens in dit verslag nalezen.

Robert van Lit, Voorzitter

De Historische Vereniging Oud Wassenaer

Beschermheer

Drs. J.Th. Hoekema

Ereleden

Mevrouw F.M.L. van Toor-van Buiren

De heer Ir. A.J. Niphuis

Samenstelling bestuur per 31 december 2013

voorzitter	de heer R. van Lit
secretaris	de heer C.N.J. Neisingh
penningmeester	mevrouw M.A.C.W. van Lit-Pieterse
lid	de heer A.H.P. van den Berg
lid	de heer E.M.Ch.M. Janson
lid	de heer J.T. Schiferli
lid	de heer P.L.M. Kortekaas

Het bestuur bijeen: v.l.n.r. E.M.Ch.M. Janson, J.T. Schiferli, C.N.J. Neisingh, Mevrouw M.A.C.W. van Lit – Pieterse, A.H.P. van den Berg, P.L.M. Kortekaas en R. van Lit.
(foto: Mirella Kortekaas-Kenens)

Bibliotheekcommissie

Commissieleden : de heren A.H.P. van den Berg en A.J. Niphuis

Kascommissie

Mevrouw F.C. Gunneman-Zwaak, de heer Aad Overdevest
Reserve-lid de heer A. (Aad) Kortekaas

Redactie Actueel Verleden

Eindredacteur: de heer A.J. Niphuis
Redactie: de heren C.D. Eisma, E.M.Ch.M. Janson en R. van Lit

Excursiecommissie

De heer A.H.P. van den Berg

Commissie Open Monumentendag

Voorzitter: de heer N. Mooyman
Commissieleden: mevr. F.C. Gunneman, mevr. P. Borking,
de heren A.H.P. van den Berg, C.D. Eisma,
P.L.M. Kortekaas, R. van Lit en C.N.J. Neisingh

Vitrinecommissie

Voorzitter: de heer P.L.M. Kortekaas
Commissieleden: de heer R. van Lit en externe leden

Werkgroep Grenscorrecties

Voorzitter: de heer A.H.P. van den Berg
Leden: de heer P.L.M. Kortekaas
de heer J.T. Schiferli

Werkgroep Wassenaar '40-'45

Voorzitter: de heer R. van Lit
Leden: de heer F.R. Hazenberg
de heer C.N.J. Neisingh

Ledenbestand per 31 december 2013 en contributie

In 2013 verwelkomden we vijftientig nieuwe leden. Door overlijden en opzeggingen verloren wij er echter twaalf. Aan het eind van het verslagjaar bedroeg het ledental 296 en was de samenstelling van het ledenbestand als volgt:

Erelid	2
Buitengewoon lid	3
Echtpaar/samenwonenden (70)	140 (€ 13,50 per jaar)
Individueel lid	151 (€ 9, - per jaar)

49^e Algemene ledenvergadering

De jaarlijkse ledenvergadering werd gehouden op 4 april 2013; 42 leden waren daarbij aanwezig.

De voorzitter informeerde de aanwezigen over de bouw van een website (www.wassenaartoen.nl), over het monumentenbord, bestemd voor het Oude Raadhuis in de Langstraat, en over de vitrines in de Openbare Bibliotheek. De notulen van de 48^e Algemene ledenvergadering, gehouden op 10 april 2012, werden goedgekeurd. Het jaarverslag over 2012 werd vastgesteld.

De in 2013 aftredende bestuursleden mevrouw M.A.C.W. van Lit-Pieterse, R. van Lit, A.H.P. van den Berg en P.L.M. Kortekaas, die zich allen bereid hadden verklaard hun bestuurslidmaatschap voort te zetten, werden onder goedkeurend applaus in hun functies herbenoemd. De financiële jaarstukken werden goedgekeurd, de penningmeester werd gedechargeerd.

De overige gebruikelijke onderwerpen passeerden de revue, zoals de cursus geschiedenis en de jaarlijkse excursie. Bij de rondvraag kwam nog een kunstproject rond de Molen 'Windlust' aan de orde.

Ook werd gevraagd, hoe een vereniging die in 2012 55 jaar bestaat in het jaar 2013 pas zijn 49^e Algemene ledenvergadering kan houden.

Het verslag van de Algemene ledenvergadering werd bij een later rondschrijven aan de leden toegezonden.

Een aandachtig gehoor (foto: A. van Toor)

Bestuursactiviteiten en vertegenwoordigingen

Het bestuur kwam in 2013 zes keer in een vergadering bijeen. Als telkens terugkerend onderwerp stond de organisatie van evenementen op de agenda.

Het instellen van de Werkgroep Wassenaar '40-'45

De in 1993 opgerichte Stichting Wassenaar '40-'45 publiceerde in eigen beheer in 1995 het standaardwerk 'Wassenaar in de Tweede Wereldoorlog'. Na het uitgeven van een tweede druk is de functie van de stichting beperkt gebleven tot het beheer van het archief, het verrichten van onderzoek en het voeren van correspondentie. Het bestuur besloot om de stichting per 31 december 2013 op te heffen. De werkzaamheden, de (intellectuele) eigendommen en rechten, evenals de activiteiten werden per 31 december 2013 overgedragen aan de **Historische Vereniging Oud Wassenaar**, die zich hiertoe bereid verklaard had. Binnen die vereniging is een Werkgroep Wassenaar '40-'45 ingesteld, bestaande uit Robert van Lit, Frits Hazenberg en Kees Neisingh. Laatstgenoemde zal het archief ordenen, beschrijven en overdragen aan het Gemeentearchief.

Statuten

Statutair heeft de vereniging geen titel om zich te bewegen op het gebied van planologie, monumentenbescherming, omgevingsvergunningen, enz. Het bestuur is hier tevreden mee. Er zijn voldoende andere organisaties die voor behoud van het erfgoed in het krijt kunnen treden.

Open Monumentendag

De organisatie van Open Monumentendag werd dit jaar wederom verzorgd door een geheel los van de gemeente staand Comité, dat onder de vleugels van onze vereniging opereert. Evenals in voorafgaande jaren was er een opmaat naar de Open Monumentendag; op woensdag 11 september werd in De Paauw een thema-avond georganiseerd.

Cultureel Overleg Wassenaar

Het bestuur heeft de ontwikkelingen rond het Cultureel Overleg Wassenaar (CO-W) gevolgd. Geconstateerd werd dat de Verhalenwedstrijd het hoofdthema van dit overleg vormde.

Andere onderwerpen die op de agenda verschenen:

- de plaatsing van informatieborden
- herhaling van de cursus geschiedenis Wassenaar
- een onder de vliering van een garage ontdekte vermoedelijke schuilplaats uit de Tweede Wereldoorlog

- naar aanleiding van de vraag van mevr. Van Toor–van Buiren het doen van onderzoek naar de oorzaak van de discrepantie tussen de gehouden jaarvergaderingen en de getelde jaren van de vereniging
- het instellen van een ‘Werkgroep Grenscorrecties’, die onderzoek zal doen naar de eerste vaststelling van de grens tussen de Gemeente Wassenaar met die van de omliggende gemeenten en de sindsdien plaatsgevonden hebbende grenscorrecties
- het verruimen van het bovengenoemde onderzoek tot de inventarisatie van Wassenaarse plattegronden
- de aankoop van een eigen beamer (de hedendaagse ‘Toverlantaarn’)
- de door de Belastingdienst gestelde eisen op het gebied van een website om een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) te blijven
- het tijdelijk aanbieden van een combinatiepakket van de beide delen van Actueel Verleden voor een bedrag van € 20

Het mysterie van de zonnewijzer

RAADSELACHTIGE ZONNEWIJZER(S) IN WASSENAAR

‘De voorledene tijd keert nimmer weer’

Hoe de zonnewijzer van de Dorpskerk uit Wassenaar verdween en later toch weer terugkwam

In een informatief en toch ook wel vermakelijk artikel in het Jaarboek 2013 van onze zustervereniging ‘Die Haghe’ beschrijft Robert van Lit onder bovengenoemde titel hoe er bij het opruimen van de zolder van het Goud-, Zilver- en Klokkenmuseum in Schoonhoven een zonnewijzer van de Dorpskerk te Wassenaar werd aangetroffen. En dat, terwijl die zonnewijzer toch pronkt op de kerk!

Hoe dit raadsel werd opgelost, leest u in dit jaarboek

De verdwenen miskelk

Dit middeleeuwse voorwerp uit de kerk van Wassenaar is in de tijd van de Beeldenstorm door de kerkheren veiliggesteld om uiteindelijk definitief in België (kasteel Beloeil) te belanden.

Vragen

Het aantal ontvangen e-mails met verzoeken om informatie was aanzienlijk:

- Van de heer Boot de vraag om identificatie van foto's gemaakt tijdens de mobilisatie van 1939 en tijdens de Tweede Wereldoorlog.
- Van de heer Martin Keizer een vraag naar de Wassenaarse Bierbrouwerij.
- Van de heer Jan Weeda een vraag over machines van de firma Thomassen t.b.v. Coöperatieve Vereniging Wassenaar.
- Van Marit Veerman een vraag over het Huis ter Weer.
- Van Enith de Boer een vraag over archeologisch onderzoek Konijnenlaan 22.
- Van de heer Rolvink vraag m.b.t. boeken over medische zorg Leiden.
- Van mevrouw Cohen Rapoport vragen over de lotgevallen van de familie Zeehandelaar die in mei 1940 in Wassenaar verbleef en daar om het leven kwam; bericht over de onthulling in Eindhoven van zgn. 'Struikelstenen'.
- Van mevrouw Bos een vraag om informatie over familie Bos, gewoonde hebbend Rijksstraatweg/Deylerweg.
- Aan mevrouw De Vos van Steenwijk is een zo compleet mogelijke namenlijst verstrekt van Joodse inwoners van Wassenaar die in de Tweede Wereldoorlog omkwamen.
- Van de heer Paolo Piccardo (Italië) een vraag over slachtoffers van een bombardement of beschieting op 3 februari 1945, waaronder Alexander Leschan, in Italië bekend als vader van de drie Nederlandse jongedames in zanggroep '*Trio Lescano*'.
- Van de heer Mac de Raaij vragen over afbeeldingen van Rijksdorp en het tuinplan.
- Van mevrouw Marloes Wellenberg (Erfgoedhuis Zuid-Holland) een vraag over het sprookjesbos Wassenaar (1952).
- Van de heer Bert Stulp een vraag om informatie over Berkheij.
- Aan de gemeentearchivaris over het informatiebord monument Franse commando's.
- Van de heer R. Jaring bericht dat het V-2 Monument is gerestaureerd en herplaatst.
- Van de heer T. Klunder vragen over pand Schouwweg 80 rond de bevrijding.
- Aan de heer Geert Beelaert informatie over een op 1 september 1942 nabij Kerkehout neergestorte Britse Spitfire.

Door Oud Wassenaer (mede) georganiseerde evenementen

12 februari ***Bezoek expositie Alexine Tinne.***
Haags Historisch Museum

Het leven van Alexine Tinne (1835-1869) laat zich lezen als een avonturenroman: Een eigenzinnige Haagse jongedame uit de *upper class* (haar moeder was hofdame van koningin Sophie), een van de eerste Nederlandse fotografen van niveau en bovenal avontuurlijk reizigster. Niet alleen trad ze in de voetsporen van bekende ontdekkingsreizigers in Afrika, ook reisde ze naar volledig onbekende gebieden. Haar reislust voerde haar naar Egypte, de Sudan, de bovenloop van de Nijl en de Sahara. Uiteindelijk werd het reizen haar fataal. Op 33-jarige leeftijd werd ze in de Sahara door Toeregs om het leven gebracht.

De tentoonstelling *Alexine Tinne. Afrikaanse avonturen van een Haagse dame* gaf een zo compleet mogelijk beeld van deze fascinerende dame. Aandacht was er voor haar Afrikaanse reizen en haar tijd in Den Haag. Kledingstukken en portretten gaven een beeld van het Haagse *high society* milieu waarin ze opgroeide. Foto's die Alexine en anderen maakten gaven een unieke indruk van haar spannende reizen, terwijl haar brieven een zeer persoonlijke kijk geven op haar leven. Topstukken in Alexine's verzameling etnografica uit de Sudan waren voor het eerst in Nederland te zien, net als haar recent ontdekte kledingstukken, sieraden en andere persoonlijke eigendommen.

14 maart ***Lezing Het Wassenaars Dialect "De tarre sting te kwarre"***

Het is waarschijnlijk bijna uitgestorven, maar vroeger spraken de bewoners van het dorp Wassenaar een eigen dialect. Alleen enkele hoogbejaarde ingezetenen beheersen dit dialect nog. Stephan de Vos is Neerlandicus met als afstudeer onderwerp Zuid-Hollandse dialecten. Hij deed ook in onze gemeente onderzoek via gesprekken met oudere ingezetenen. Na een algemeen inleidend verhaal over dialecten spitste zijn verhaal zich steeds meer toe op het Wassenaarse dialect als onderdeel van het Zuid-Hollandse. Stephan de Vos stond stil bij de herkomst van het Wassenaars, het ontstaan van het Standaardnederlands en uiteraard bij de bijzondere kenmerken van het Wassenaars en de samenhang met andere dialecten, zoals het Bollenstreeks, het Katwijks, het Haags, het Leids en het Westlands.

Wat hem betreft, wordt voor eens en altijd afgerekend met het vooroordeel in de buitenwereld dat het Wassenaarse dialect de taal van de "kouwe kak" is.

2 mei

Lezing Het Verzet in Wassenaar 1940-1945

Aan de vooravond van de Nationale Herdenking van 4 en 5 mei hield bestuurslid Kees Neisingh, die meewerkte aan het in 1995 verschenen boek 'Wassenaar in de Tweede Wereldoorlog', een lezing over het verzet in Wassenaar tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Veel inwoners van Wassenaar dachten na de strijd in de meidagen van 1940 en de intocht van de Duitse troepen dat het dagelijkse leven weer zijn gewone gang zou gaan. De Joodse ingezetenen hadden bange voorgevoelens. Andere dorpsgenoten stemden in met de 'Nieuwe Orde' die nu zou ontstaan. Sommigen besloten zich niet neer te leggen bij de ontstane situatie.

In de vijf jaren die volgden, polariseerden de verhoudingen steeds meer. Jonge mannen trokken vrijwillig naar het Oostfront in de strijd tegen het Bolsjewisme, anderen werkten in loondienst voor de bezetter. Mannen werden gedwongen in Duitsland tewerkgesteld. Steeds meer mensen raakten actief of passief betrokken bij het tegenwerken van de bezetter. De terreur nam toe.

De inleider ging in op het actieve en passieve verzet in Wassenaar, zoals de hulp aan Joden, de onderduikers, spionage, de geheime verbindingen met Engeland ('Soldaat van Oranje'), het Englandspiel, liquidaties en de illegale pers.

15 juni

Excursie kasteel Twickel

De Historische Vereniging organiseerde op 15 juni een excursie naar kasteel Twickel in Delden (Overijssel). Twickel, dat nog deels particulier bewoond wordt, behoort tot de kastelen met de mooiste interieurs van ons land en ook het omliggende park is vermaard. Excursieleider Ton van den Berg memoreerde al in de bus dat Twickel een eeuwenoude band met Wassenaar heeft. Die ontstond toen in de 17de eeuw een Van Wassenaer trouwde met de erfdochter van Twickel. Voortaan was Twickel het buitenverblijf van de ambachtsheren van het dorp Wassenaar. De bezittingen van Twickel zijn 60 jaar geleden ondergebracht in een stichting die ook tegenwoordig nog bezittingen heeft in Wassenaar, zoals het landgoed Zuidwijk, het Baljuwhuis aan het Plein en diverse boerderijen en landerijen.

Welgemutst vertrok het gezelschap 's ochtends per touringcar vanaf het Rozenplein. Onderweg was er in Ommen een stop voor koffie en gebak. Aan de diverse tafels ontstonden al snel levendige gesprekken. Vervolgens reed de bus naar Delden, waar in de uitspanning 't Hoogspel (dicht bij het kasteel) van een smakelijke lunch werd genoten. Vervolgens kwam het kasteel in zicht.

Daar werd het gezelschap opgedeeld in twee groepen en bezocht men onder leiding van een gids het rijke en prachtig bewaarde interieur. Gids Barbara Leyssius (in het kasteel onder andere belast het beheer van de eeuwenoude bibliotheek) wees op diverse portretten en topografische afbeeldingen die getuigen van de oude band met Wassenaar. Na de rondleiding was er, begünstigd door het prachtige weer, gelegenheid om door het uitgestrekte park te wandelen.

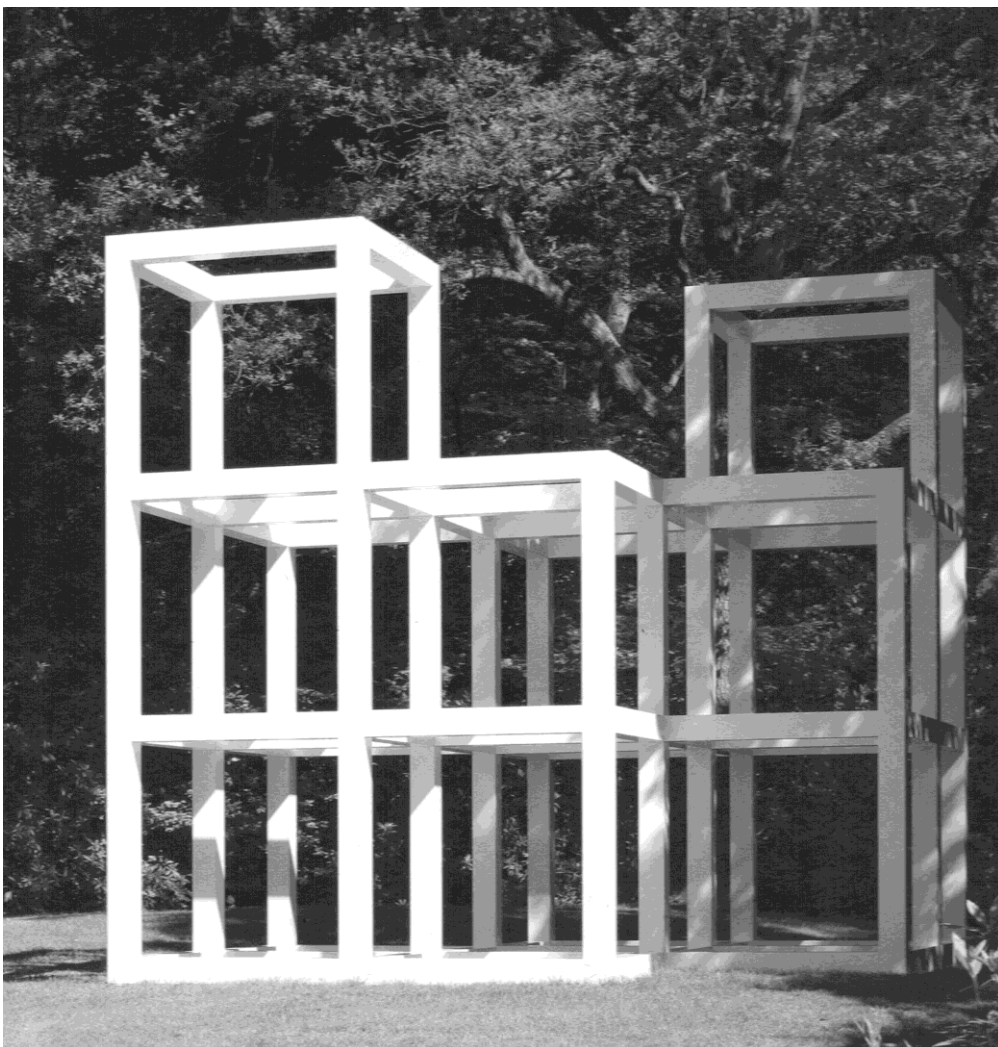

Dit park is enkele jaren geleden ingrijpend gerestaureerd en is toen ook voorzien van een stijlvol entreegebouw annex landgoedwinkel. Hier kon men onder andere producten aanschaffen die op Twickel verbouwd en gekweekt worden. Bovendien bezochten de excursieleden de eeuwenoude oranjerie, waar men genoot van een kopje thee of een glaasje wijn. Aan het eind van de middag zocht een ieder de bus weer op. Ook de bustocht terug naar Wassenaar verliep vlekkeloos en de deelnemers zagen dan ook terug op een welbestede dag.

11 juli

Bezoek aan de Caldic-expositie

Een interessant bezoek aan het particuliere beeldenpark van Joop van Caldenborgh in Wassenaar, waar de deelnemers zeer van onder de indruk waren.

Eén van de beelden: Sol Le Witt, 2x7x7, 1990 Lak op aluminium
(foto: Caldic Collectie)

(vervolg van dit verslag op bladzijde 14 e.v.)

Financieel Jaarverslag 2013 en begroting 2014
(zie volgende bladzijden)

REKENING VAN BATEN EN LASTEN - BEGROTING 2014 (bedragen in €)

BATEN	Begroting 2013	Realisatie 2013	Begroting 2014
Contributie	2.300,00	2.633,00	2.300,00
Rente			37,00
Bijdrage deelnemers excursie	2.600,00	2.880,00	2.600,00
Verkoop publicaties	2.500,00	3.181,50	1.300,00
Bijdragen niet-leden	70,00	195,10	70,00
Cursus geschiedenis Wassenaar	p.m.	1.410,00	p.m.
Onttrekking Fonds Gesch. Initiatieven	1.000,00	212,50	1.000,00
Gemeente subsidie Open Mon Dag	p.m.	2.728,68	2.320,00
t Nut	p.m.	117,10	p.m.

Nadelig saldo			2.493,00
Totaal	8.470,00	13.357,88	12.120,00

Toelichting: De leden hebben € 423,50 boven de minimumcontributie bijgedragen. De excursiekosten hebben ons € 51,45 opgeleverd. De secretariaatskosten bestaan uit: enveloppen € 178,11, porto € 717,21 en kopieën € 326,29.

BALANS PER 31 december 2013

ACTIVA	31-12-012	31-12-2013
Saldo Kas	561,10	9,50
Saldo ING	1.375,85	3.893,62
Saldo Rabobank	8.886,91	9.393,32
Voorraad papier	1,00	1,00
Voorraad publicaties	1,00	1,00
Schrijfmachine/Beamer	1,00	1,00
Totaal	10.826,86	13.299,44

REKENING VAN BATEN EN LASTEN - BEGROTING 2014 (bedragen in €)

LASTEN	Begroting 2013	Realisatie 2013	Begroting 2014
Activiteiten en Algemene Ledenvergadering	4.500,00	1.450,74	1.600,00
Excursies		2.548,55	2.600,00
Secretariaat	1.600,00	1.221,61	1.600,00
Contributie, abonnementen, WA			
Verzekering	230,00	191,64	200,00
Uitbreiding bibliotheek	50,00	76,85	50,00
Inkoop boeken/publicaties	500,00	236,45	2.300,00
Fonds Geschiedkundige Initiatieven, gedenkplaat Oude Raadhuis	1.000,00	212,50	1.000,00
Aankoop beamer		459,00	
Cursus geschiedenis Wassenaar	p.m.	1.397,10	p.m.
Open Monumenten Dag	p.m.	2.621,33	2.320,00
Cursus Architectuur (i.s.m. 't Nut)	p.m.	117,10	p.m.
Kosten tentoonstelling	250,00		250,00
Diversen en onvoorzien	340,00	139,93	200,00
Batig Saldo		2.685,08	
Totaal	8.470,00	13.357,88	12.120,00

Voorgesteld wordt om het voordelige saldo voor de helft aan het Fonds Geschiedkundige Initiatieven en de andere helft aan de algemene reserve toe te voegen.

BALANS PER 31 december 201

PASSIVA	31-12-2012	31-12-2013
Batig saldo		2.685,08
Fonds Geschiedkundige/ Initiatieven	4.781,50	4.569,00
Algemene reserve	6.045,36	6.045,36
Totaal	10.826,86	13.299,44

12 september **Bijeenkomst t.g.v. Open Monumentendag**

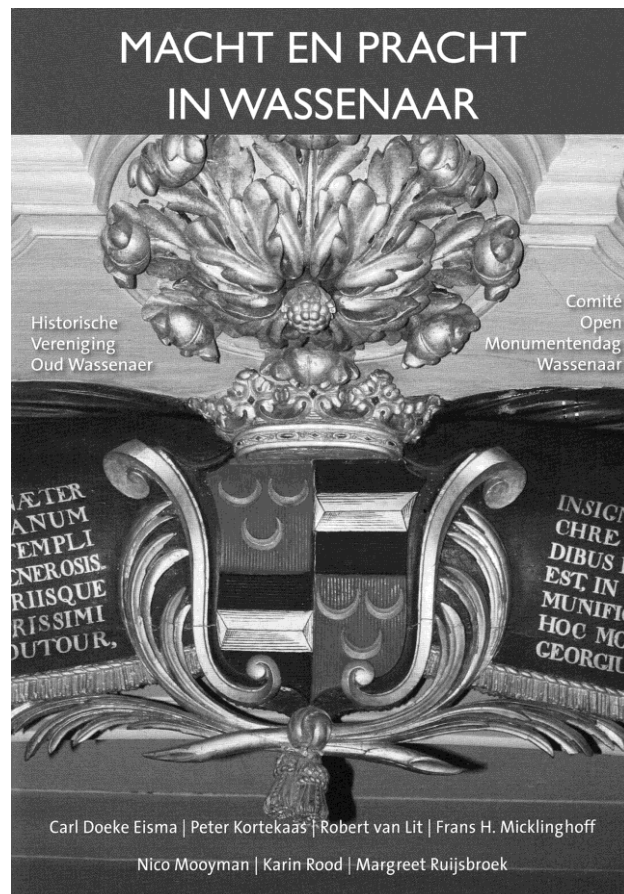
Lezing, gehouden door Robert van Lit: *'Hoe Rotterdamse havenbaronnen en andere zakenlieden het aanzien van Wassenaar rond 1910-1930 blijvend veranderden'*.

Korte toneelvoorstelling *(P)uur Natuur* door De Cultuurbrouwerij, een voorproefje van de vijf voorstellingen die op 14 en 15 september in Meijndel werden gegeven en die gingen over de soms verwarrende relatie tussen mens en natuur. Laten we de natuur de natuur zijn, of willen we de natuur naar onze hand zetten?

Overhandiging van het eerste exemplaar van de publicatie 'Macht en pracht in Wassenaar' aan Leendert de Lange, Wethouder monumentenbeleid en cultureel erfgoed.

De voorzitter van het Comité Open Monumentendag, Nico Mooyman, overhandigt het boek 'Macht en Pracht in Wassenaar' aan wethouder Leendert de Lange (foto: Mariëtte van Lit)

Complimenten voor de andere leden van het Comité Open Monumentendag, v.l.n.r. Kees Neisingh, Fenna Gunneman, Robert van Lit, Carl Doeke Eisma en Pauline Borking (foto: Mariëtte van Lit)

14 september **Open Monumentendag**

Onthulling door burgemeester Jan Hoekema en wethouder Leendert de Lange van een monumenteninformatiebord aan de gevel van het Oude Raadhuis, Langstraat 23-27.

Gedurende de dag was een informatie kraam in de Langstraat geplaatst.

Op 14 september 2013 onthulden burgemeester Hoekema (l) en wethouder De Lange (r) een door de historische vereniging verzorgd informatiebord over het Oude Raadhuis aan de Langstraat (foto: Gemeente Wassenaar)

Ook het 'nieuwe' Rijksmonument, het ANWB-gebouw van architect Berghoef, werd opengesteld (foto: Nederlands Architectuur Instituut)

22 oktober **Presentatie van de gezamenlijke website van de Stichting Historisch Centrum Wassenaar en de Historische Vereniging Oud Wassenaar**

Ook de Wassenaarse historische clubs gaan met hun tijd mee. Dankzij de inzet van vrijwillig webmaster Peter Lokker kon een aantrekkelijke website worden gebouwd, die veel informatie geeft over de beide organisaties. De gemeenschappelijke website werd op deze avond officieel in gebruik genomen en is permanent *on line*.

Bij het bezoeken van www.wassenaartoen.nl komt men op dit gemeenschappelijke scherm:

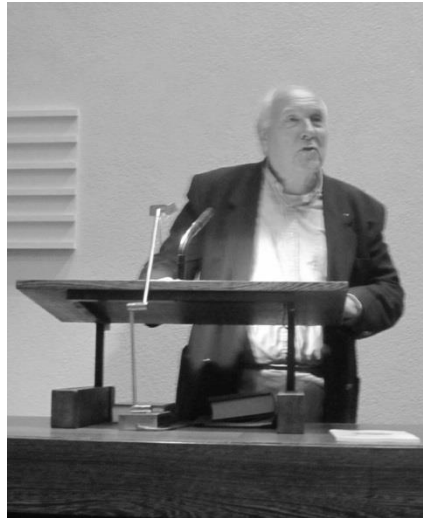
Een - vanzelfsprekend zeer onscherpe - weergave ('screenshot') van het startscherm

Men kan de linkerkant aanklikken en komt dan bij de website van de Historische Vereniging Oud Wassenaar; klikt men aan de rechterkant dan komt men bij de Stichting Historisch Centrum Wassenaar. De volgende rubrieken zijn op de website te vinden: Home, Nieuws, Vereniging, Activiteiten, Publicaties en Contact (met een contactformulier).

22 oktober

***Lezing door drs. Peter ten Arve over
de geschiedenis van de Lange Kerkdam***

Peter ten Arve, bewoner van een fraai pand aan de Lange Kerkdam, werd de afgelopen jaren gegrepen door de geschiedenis van 'zijn' straat. Onvermoeibaar deed hij onderzoek in diverse archieven, verzamelde gegevens, anekdotes en foto's en sprak met tal van (oud) bewoners van de straat. Dit alles resulteerde in een rijk geïllustreerde en goed gedocumenteerde publicatie.

Peter ten Arve (foto: A. van Toor)

Door de Duitsers gevorderde huizen aan de Lange Kerkdam 22-22b
Zie het boek 'Wassenaar in de Tweede Wereldoorlog'
(Foto: Gemeentearchief Wassenaar)

15 november ***Afsluiting zesde cursus geschiedenis van Wassenaar***

In het najaar vond wederom een herhaling plaats van de in 2008 voor het eerst gegeven cursus over de geschiedenis van Wassenaar. Ook nu gebeurde dit in samenwerking met het Gemeentearchief Wassenaar en de Stichting Historisch Centrum Wassenaar. Aandacht werd geschonken aan onderwerpen als archeologie, buitenplaatsen, het ontstaan van de villawijken, huizenonderzoek en het lezen van oud schrift. Op de laatste middag ontvingen de cursisten een certificaat en was er een feestelijke afsluiting van de cursus in aanwezigheid van de docenten en bestuursleden van Oud Wassenaar. Evenals vorig jaar waren de reacties der deelnemers erg positief.

Cursisten, docenten en bestuursleden bijeen in de Bibliotheek aan de Langstraat na het afsluiten van de cursus over de geschiedenis van Wassenaar(foto: Mariëtte van Lit)

15 november ***Schenking aan het Gemeentearchief***

Traditiegetrouw bood Oud Wassenaar aan het eind van de cursus over de geschiedenis van Wassenaar aan het Gemeentearchief een geschenk aan. Deze keer was dat het boekje 'Over het buiten wonen nabij een groote stad; Wassenaar als woonplaats voor den modernen zakenman'. Mogelijk bestaat er van dit reclameboekje nog maar één exemplaar. Het werd aan de vereniging geschonken door mevrouw Nanny Cieremans-van Leeuwen. Na

vakkundig gerestaureerd te zijn, kon het boekje op 15 november aan gemeentearchivaris Carla de Glopper worden aangeboden.

Gemeentearchivaris Carla de Glopper (m) bekijkt met Robert van Lit het boek onder het toezien van de schenker van het boek, Nanny Cieremans-van Leeuwen en cursist Roël Karamat Ali (foto: Mariëtte van Lit)

26 november **Lezing Architect De Bruijn**

Het is inmiddels een mooie traditie van de Historische Vereniging Oud Wassenaar om ieder jaar een 'bijzondere Wassenaar' uit te nodigen om te vertellen over zijn of haar leven. Zo kon men al genieten van de herinneringen van Hugo graaf van Zuylen van Nijvelt, Cees Overdevest, Rob Milders, Thea den Hollander, Cor van der Lee, Carl Doeke Eisma, Roelof Steenstra en Ad Zopfi. Op 26 november sprak Luud de Bruijn over zijn activiteiten als architect in Wassenaar. De heer De Bruijn staat in een lange traditie, want ook zijn vader genoot in Wassenaar al bekendheid als architect. De geschiedenis van zijn familie is ook zeer interessant. Vader en zoon hebben zo een belangrijk stempel gedrukt op de bebouwde omgeving van Wassenaar. Daarbij werd met name de katholieke gemeenschap goed bediend. Ook buiten Wassenaar was Luud de Bruijn actief, bijvoorbeeld bij de ingrijpende restauraties van het historische landhuis Middendorp in Warmond en van boerderij Haaswijk in Oegstgeest.

Door P. de Bruyn ontworpen huis hoek Burchtplein/Kerkstraat (foto: Mariëtte van Lit)

Rubriek 'Actueel Verleden' in De Wassenaar

Ook in 2013 verschenen de afleveringen van onze rubriek in De Wassenaar. Het betrof de nummers 293-314. In verband met een 'zomerstop' van De Wassenaar, waren dat er een paar minder dan in de voorafgaande jaren. En in de loop van het jaar waren er signalen dat De

Wassenaarder zou ophouden te bestaan. Dat bleek in december ook het geval te zijn. In dezelfde maand kon echter nog een heel constructieve afspraak gemaakt worden over een voortzetting van Actueel Verleden in De Wassenaarse Krant. De omvang zou weer wat meer mogen variëren. En de positieve commentaren die we van deze en gene mochten ontvangen vormen een aansporing om de rubriek te blijven voortzetten.

Bibliotheekcommissie

Na verloop van ongeveer een maand kijken we steeds even of alle boeken nog op hun plaats staan. Meestal zijn er wel een aantal onjuist teruggeplaatst, maar sedert alle boeken een klein etiket met een volgnummer hebben, blijft het aardig op orde. Helaas is er één boek zoek, maar het kan zijn dat dit zich nog elders in de Openbare Bibliotheek bevindt. Dat vergt nogal wat speurwerk. Ook de catalogus was eens plotseling verdwenen.

Naast de gebruikelijke jaarboekjes van Die Haghe en van Oud Leiden konden we in 2013 nog een negental titels aan de kast toevoegen (zie onderstaande lijst) en kon ook de catalogus van ons boekenbezit op de website van de OB (www.obvw.nl) weer worden aangevuld.

Arve, Peter Ten, *De Lange Kerkdam, een dijk van een Dam*, 2013.

Archeologisch onderzoek in Leidschendam-Voorburg, Historisch Voorburg, Jaargang 15, nr. 2

Bakker, Dr. K. e.a., *Meijndel duin-water-leven*, W. van Hoeve bv/Den Haag/Baarn, 1974.

Eisma, Carl Doeke e.a., *Macht en pracht in Wassenaar*, Comité Open Monumenten dag Wassenaar/ Historische Vereniging Oud Wassenaar, 2013.

Historisch Jaarboek Vlaardingen 2012, met ondermeer een artikel over het Wassenaars kunstenaarsechtpaar Midderigh-Bokhorst.

Monumentaal water in Wassenaar, Comité Open Monumentendag 2000.

Kooman, Kees, *Heimwee naar Hairos, 100 jaar paardenkracht op Duindigt*. L.J. Veen, Amsterdam/Antwerpen, 2006.

Sluijs, Niko van der en Guus van Barneveld, *Kom veilig thuis*, 2012.

Terugblik ...op 19 jaar NPB, 1986-2005, V.G.G. NPB, Wassenaar, 2005.

Fonds Geschiedkundige Initiatieven

In 2013 heeft een onttrekking van € 212,50 aan het Fonds Geschiedkundige Initiatieven plaatsgevonden als bijdrage in de kosten van een gedenkplaat in het Oude Raadhuis in de Langstraat.

Het Historisch Informatie Punt en de tentoonstellingen in de Bibliotheek

Na de algemene ledenvergadering van 2012 is er in de bibliotheek in de Langstraat veel gebeurd. Er is een Historisch Informatie Punt (HIP) gestart en er zijn drie prachtige tentoonstellingen geweest.

Het Historisch Informatie Punt is een samenwerking tussen Bibliotheek Wassenaar en de twee lokale historische instellingen: de Stichting Historisch Centrum Wassenaar en de Historische Vereniging Oud Wassenaar. Het Oud-Archief van de Gemeente Wassenaar heeft aan deze samenwerking zijn medewerking toegezegd.

Het HIP heeft als doel om de geschiedenis van Wassenaar dichterbij de huidige inwoners van Wassenaar te brengen door als ontmoetingspunt te fungeren en vraagbaak te zijn over alles wat in het verleden ligt. In het eerste volledige jaar – 2013 – was er iedere 1^e en 3^e zaterdag van de maand tussen 11.00 uur en 13.30 uur iemand aanwezig op het HIP (In de Verkade-Clarkzaal, links achter in de bibliotheek Langstraat). Omdat het aantal bezoekers niet overweldigend was, is besloten voor 2014 alleen op de 1^e zaterdag van de maand open te zijn.

Tentoonstelling van religieuze voorwerpen (foto: De Wassenaarder)

Naast bovengenoemde activiteiten worden in samenwerking met bovengenoemde drie organisaties **tentoonstellingen** in de bibliotheek georganiseerd. Tentoonstellingen met als doel te laten zien hoe de Wassenaarders in het verleden leefden en werkten. Elk half jaar wisselt de tentoonstelling in de bibliotheek.

Na een tentoonstelling van vondsten uit opgravingen op de plaats van het oude kasteel Ter Weer en één van huiselijke religieuze voorwerpen zijn de vitrines tot eind 2013 ingericht geweest met in bruikleen gegeven ambachtelijk gereedschappen. Verschillende oude Wassenaarse bedrijven – Alkemade Optiek, Bloembollenkwekerij Overdevest Tulpen & Zo, Chris Theil Lederwaren, firma Remmerswaal en Looijestijn en het Schildersbedrijf Winnubst B.V. hebben hieraan hun medewerking verleend.

Ook kunnen deze vitrines worden gebruikt om de inwoners van Wassenaar gelegenheid te bieden hun collectie van (oude) voorwerpen met een link naar Wassenaar tentoon te stellen. U kunt hiervoor te allen tijde contact opnemen met de Vitrinecommissie. Peter Kortekaas wil van de gelegenheid in dit jaarverslag gebruik maken om zijn droom, een eigen Wassenaars Historisch Museum, breder te verspreiden. Hij is er van overtuigd dat nu een goede tijd daarvoor is, nu is er nog oud materiaal aanwezig. Alleen ontbreekt er een geschikt pand.

Peter Kortekaas bij één van de vitrines vol ambachtelijke gereedschappen (foto Annette Kalkman)